

Doprava a skladovanie

26.08.2020 |

Metodické vysvetlivky - vybrané ukazovatele

Do **dopravy** patria subjekty s prevažujúcou dopravnou činnosťou vykonávajúce prepravu tovaru a osôb vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave, vrátane vedľajších a pomocných činností v doprave (okrem cestovných kancelárií). Iná pozemná doprava zahŕňa cestnú dopravu, mestskú hromadnú dopravu a taxislužbu.

Definície

Preprava tovaru vyjadruje skutočnú hmotnosť prepraveného tovaru (nákladu) uskutočnenú dopravnými prostriedkami príslušného druhu dopravy po dopravnej ceste. Sleduje sa v členení podľa tovarových skupín.

Výkony v tonokilometroch vyjadrujú veľkosť prepravných výkonov v tonokilometroch vykonaných nákladnými dopravnými prostriedkami všetkých druhov dopravy (železničná doprava, cestná doprava tovarov, vnútrozemská vodná doprava, letecká doprava). Počítajú sa (tony x kilometre) za každú jazdu samostatne.

Prepravené osoby vyjadrujú počet prepravených osôb spolu vo vnútroštátnej a v medzinárodnej preprave. Detailnejší výpočet prepravených osôb podľa jednotlivých druhov dopravy je uvedený v metodickom liste dostupnom pri vzoroch štatistických formulárov v sekcii Metaúdaje.

Osobokilometre vyjadrujú veľkosť prepravných výkonov v osobnej doprave (železničnej, cestnej verejnej a neverejnej doprave, mestskej hromadnej doprave, vnútrozemskej vodnej doprave a leteckej doprave). Osobokilometer sa rovná preprave jednej osoby na vzdialenosť jedného kilometra. Detailnejší výpočet osobokilometrov podľa jednotlivých druhov dopravy je uvedený v metodickom liste dostupnom pri vzoroch štatistických formulárov v sekcii Metaúdaje.

Tržby za vlastné výkony a tovar zahŕňajú hodnotu tržieb (v jednoduchom účtovníctve príjmov) z predaja vlastných výrobkov, služieb, obchodného tovaru, výnosov zo zákazky a výnosov z nehnuteľnosti na predaj, realizovaná v sledovanom období a určená pre tuzemských aj zahraničných odberateľov. Uvádza sa bez dane z pridanej hodnoty a bez spotrebnej dane. Uvedie sa hodnota účtov 601, 602, 604, 606 a 607.

Priemerný počet zamestnaných osôb zahŕňa priemerný počet zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách zahŕňa stálych i dočasných zamestnancov, ktorí sú v pracovnom, resp. služobnom pomere k organizácii bez ohľadu na to, či sú skutočne prítomní v práci alebo nie, napr. pre chorobu, dovolenku na zotavenie a pod. a tiež zamestnanci, ktorí nepracovali, napr. v dôsledku prestojov, štrajku,

výluky. Patria sem tiež zamestnanci s kratším pracovným časom, a to i vtedy, keď ich pracovný čas nie je rozvrhnutý na všetky pracovné dni a zamestnanci, ktorí v organizácii vykonávajú prácu len príležitostne na výzvu a podľa potrieb organizácie. Nepatria sem osoby na materskej dovolenke, učni a študenti na prevádzkovej praxi, súkromní podnikatelia a ich spoločníci, osoby s ktorými bola uzavretá dohoda o práci vykonanej mimo pracovného pomeru.

Priemerná nominálna mesačná mzda zahŕňa čiastku mzdových nákladov vyplácanú vlastným zamestnancom ako odmenu za prácu alebo jej náhradu na základe právneho vzťahu k zamestnávateľovi (pracovného, služobného alebo členského pomeru). Je to hrubá mzda, neznížená o zákonné alebo so zamestnancom dohodnuté zrážky.

Tržby za nákladnú a osobnú dopravu bez DPH v bežných cenách vyjadrujú výnosy za poskytované služby v prepravnom procese za podniky a živnostníkov s prevažujúcou činnosťou dopravnou.

Pod **dĺžkou železničných tratí** sa rozumie dĺžka priebežných tratí. Nezapočítavajú sa sem ostatné dopravné a manipulačné trate.

Do **siete cestných komunikácií** sú zaradené cesty celoštátneho významu (rýchlostné cesty a cesty I., II. a III. triedy) vrátane úsekov v mestách a v obciach a miestne komunikácie.

Do **motorových vozidiel** sú zahrnuté aj prívesy. Považujú sa za súčasť vozidla, ale evidované sú samostatne.

Dopravná nehoda je udalosť, ku ktorej došlo pohybom vozidla v cestnej premávke a mala za následok škody na životoch, zdraví alebo majetku, bez ohľadu na to, či bola kvalifikovaná ako trestný čin resp. priestupok a či bola prejednávaná súdom alebo trestnou komisiou dopravného inšpektorátu. Patria sem i dopravné nehody, ku ktorým došlo na miestach obmedzene prístupných pre cestnú premávku (napr. na poľných a lesných cestách, v závodoch, v dvoroch a pod.).

Priemerný počet zamestnaných osôb zahŕňa priemerný počet zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov zahŕňa stálych i dočasných zamestnancov, ktorí sú v pracovnom, služobnom alebo členskom pomere k organizácii (v družstevných podnikoch, kde súčasťou členstva je pracovný vzťah) bez ohľadu na to, či sú skutočne prítomní v práci alebo nie, napr. pre chorobu, dovolenku na zotavenie a pod. a tiež zamestnancov, ktorí nepracovali, napr. v dôsledku prestojov, štrajku, výluky. Patria sem tiež zamestnanci s kratším pracovným časom. Nepatria sem osoby na materskej dovolenke, učni a študenti na prevádzkovej praxi, ani osoby pracujúce na základe dohody o vykonaní práce.

Zdroj údajov

Všetky publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonávaných ŠÚ SR, okrem údajov o dĺžke ciest, počte motorových vozidiel a nehodách na cestných komunikáciách, ktoré ŠÚ SR preberá z Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a Ministerstva vnútra SR.

Širšie informácie možno získať v Ročenke dopravy, pôšt a telekomunikácií a v Ročenke dopravy a životného prostredia.